

ellenére a lokális ipar a jövőben is fontos differenciáló elem lehet a falvak közötti különbségek fokozódásában, miáltal a falvak sorsát, további társadalmi, gazdasági fejlődését is jelentősen befolyásolhatja.

Irodalom

- Bajmóczy P.-Balogh A. 2002.** Aprófalvas településállományunk differenciálódási folyamatai. Földrajzi Értesítő. 3-4. pp.385-405.
- Barta Gy.-Egyedi Gy. 1981.** Iparosodás és a falu átalakulása. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest. 208p.
- Bay G.- Szörényiné Kukorelli I. 2012.** Az ipar szerepe a vidék átalakulásában a Visegrádi országokban. In: A járműipari beszállítói hálózat Kelet-Közép-Európában és Magyarországon. Universitas-Győr Nonprofit Kft., Győr. pp. 286-307.
- Beluszky P.- Sikos T. T. 1982.** Magyarország falutípusai. MTA FKI, Budapest. 180p.
- Beluszky P.- Sikos T. T. 2007.** Változó falvaink. MTA Társadalomkutató Központ, Budapest. 460p.
- Bódi F.-Böhm A. 2000.** Sikeres helyi társadalmak Magyarországon. Agroinform Kiadóház, Budapest. 179p.
- Buza, M. - Turnock, D. 2004.** A research note: planning for the Carpathians. Geojournal. 60. 2. pp. 135-142.
- Csengeri E. 2008.** Rurális települések sorsa a gazdasági szektorok alakulása tükrében. In: Orosz Z. szerk. IV. Kárpát-medencei Környezettudományi Konferencia 2. kötet: környezetvédelem és környezettechnológia, környezetbiológia-természetvédelem, táj- és településökológia. pp.303-309
- Enyedi Gy. 1992.** Fordulópont előtt a magyar falu. In: Kovács T. szerk. Válság és Kiút. Falukonferencia. MTA RKK, Pécs. pp.10-18.
- Gonda T. 2014.** A helyi termék turisztikai hasznosítása – a vidékfejlesztés új lehetősége. A Falu. XXIX. 1. pp. 17-23.
- Hamar A. 2014.** A kistermelés és a térbeli-társadalmi polarizáció. A Falu. XXIX. 1. pp. 5-16.
- Juhász P. 2005.** A falusias terek gazdasági, társadalmi és politikai gondjairól. Erdélyi Társadalom. 3.2. pp.23-42.
- Kiss, É. 2000.** Rural restructuring in Hungary in the period of socio-economic transition. Geojournal. 51.3. pp.221-233.
- Kiss É. 2010.** Területi szerkezetváltás a magyar iparban 1989 után. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. 224p.
- Kiss, É. 2011.** Hungarian industry in a context of settlement network and pattern. Hungarian Geographical Bulletin. 60.1. pp.2-23.
- Kovács T. 1996.** Az aprófalvak mezőgazdasága. A Falu. 11.2. pp.21-24.
- Kovács T. 2010.** A mezőgazdaság szerepe falvaink megélhetésében a rendszerváltás után. In: Barta Gy. (szerk.) A területi kutatások csomópontjai. MTA RKK, Pécs. pp.55-72.
- Kovács T. 2012.** Vidékfejlesztési politika. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. 224p.
- Kulcsár L.- Bódi F.-Obádovics Cs. 2010.** Munkanélküliség a magyar falvakban a 21. század elején. In: Fábián A.-Lukács A. (szerk.) Párbeszéd és együttműködés. NYME Kiadó, Sopron. pp.97-113.

Őstermelői adórendszer aprítja a birtokokat

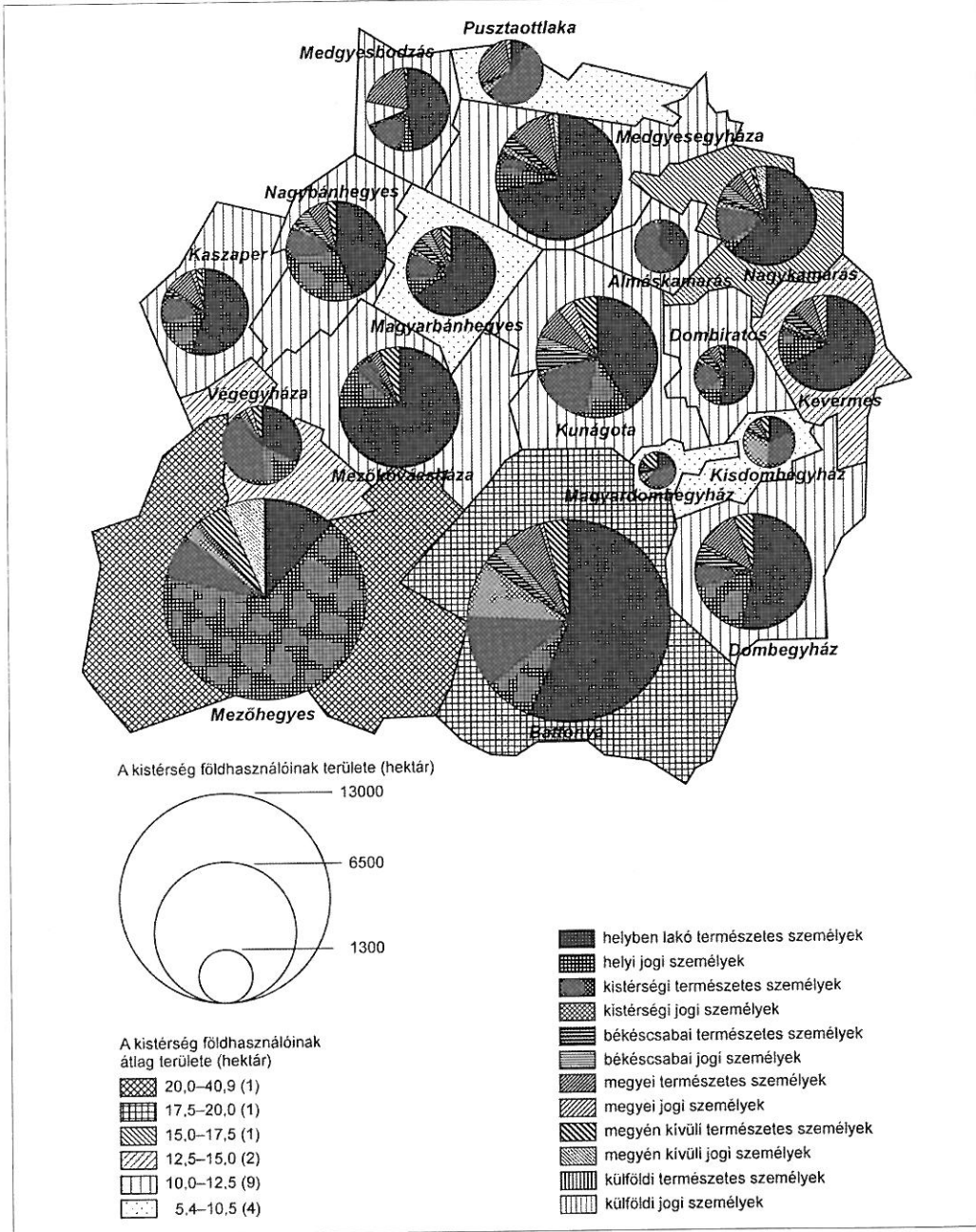
Velkey Gábor

Folyamatban a birtokkoncentráció

Kulcsszerepet tölt be a mezőgazdaság és az élelmiszeripar a vidéki térségek jövedelemtermelésben és a foglalkoztatásban. Mindez még akkor is igaz, ha figyelembe vesszük, hogy a két ágazat foglalkoztatási szerepe előbbi esetében 4,5-5 százalék, míg utóbbiéba 3,5 százalék körül mozog. Bruttó hazai termelésben (GDP) betöltött szerepük pedig együttesen sem éri el a hét százalékot. Amennyiben a szélesen értelmezett agrobiznisz (az agrárgazdaság, az annak számára inputokat előállító és termékeit feldolgozó, forgalmazó tevékenységek) foglalkoztatási szerepét (15,5%), és a GDP-hez történő hozzájárulását (12%) tekintjük az ágazat szerepe nemzetgazdasági szinten is tovább bővül, a vidéki térségekben betöltött szerepe pedig kiemelkedő jelentőségűvé válik. Egy-egy térség esetében azonban úgy a foglalkoztatásban, mind a GDP-hez történő hozzájárulásban, és a lakossági jövedelmek biztosításában óriási különbségek alakulhatnak, ami nemcsak a természeti erőforrásokkal, a termelési hagyományokkal, hanem a földhasználat, birtokszerkezet alakulásával is összefügghet.

Hazánkban országos szinten a birtokszerkezetet immár hosszú évek óta a birtokkoncentráció jellemzi. Érzékelhetően nő a középbirtokok száma és aránya, miközben a törpebirtokok és a nagybirtokok számában enyhe visszaesés figyelhető meg. Az elmúlt években mindezzel összefüggésben jelentősen nőtt az egyéni gazdaságok által használt földterület nagysága, ami 2012-ben elérte az összes földterület 47,2 százalékát, szemben a gazdasági társaságok 39,7 százalékos földhasználatával és a 13,1 százalékos „gazdaságra nem azonosítható területekkel”. Az egyéni gazdaságokra a kisebb birtokméret, a gazdasági társaságokra a nagyobb terület használata jellemző, ám a gazdasági szervezet kétharmada is háromszáz hektárnál kisebb területen gazdálkodik. A háromszáz hektárnál nagyobb terület művelő gazdasági társaságok az összes földterület 85,5 százalékát, az ezer hektár feletti birtokot pedig a mezőgazdasági hasznosítású földterület közel 60 százalékát teszik ki, miközben részarányuk a gazdálkodók között 10 százaléknál is kevesebb.¹

¹ Munkánk során felhasználtuk a Kormány által készített J/13214. számú jelentést az Agrárgazdaság helyzetéről.

1. ábra

A Mezőkovácsházi kistérség földhasználata 2013 októberében²

² Az adatok a Mezőkovácsházi és a Gyulai Járási Földhivatal földhasználati nyilvántartásából származnak. Az ábrát készítette Gábor Sándor és Hajtman Zoltán (Békés Megyei Kormányhivatal Földhivatala).

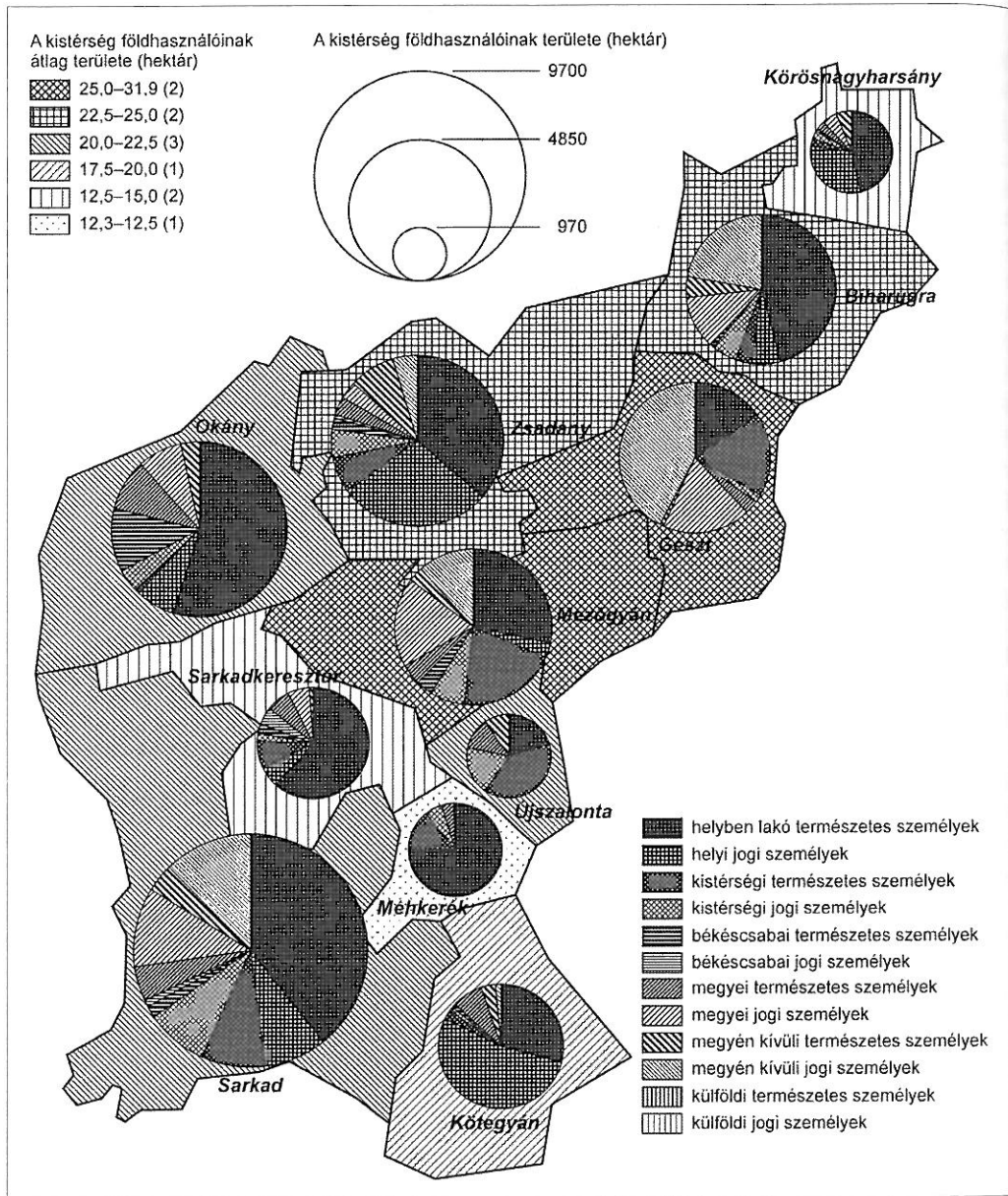
A Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpontja a Vidékkutatás 2012-2013 program keretében több más projekt mellett „A vidékiségből adódó marginalizálódás társadalmi, gazdasági, település/térségi összetevői, konfliktusai, okai és a feloldás, kezelés lehetőségei” címmel végzett részletes empirikus kutatásokat hazánk több elmaradott térségében. A programot a Vidékfejlesztési Minisztérium, a Magyar Nemzeti Vidék Hálózat és a Nemzeti Agrárszaktanácsadási Képzési és Vidékfejlesztési Intézet támogatta. E kutatás keretei között többek között a gazdasági folyamatok elemzése során kiemelt figyelmet fordítottunk az agrárgazdaság jellemzőinek és foglalkoztatási szerepének vizsgálatára. Munkánk során két békés megyei kistérség (Sarkadi és a Mezőkovácsházi) esetében a Békés Megyei Kormányhivatal Földhivatalának munkatársai segítségével elemezhettük a két vizsgált kistérség földhasználatának adatait. Ezeket a helyi társadalmi, gazdasági élet szereplőivel készített szakértői interjúk segítségével részleteiben is értelmeztünk. Jelen tanulmány e kutatásunk részterületének eredményeit foglalja röviden össze.

A járási földhivatal földhasználati adatai megerősítve az országos adatokat és a szakirodalom megállapításait (Kovács 2012, Juhász, 2006) elaprózódott birtokszerkezetre utal. A földhasználat átlagos mérete a Mezőkovácsházi kistérségi települések zömében 10 hektár körüli, amit jellemzően a gazdasági társasági földhasználat emel meg például Mezőhegyes és részben Battonya térségében. Ez az alacsonynak tetsző hektárszám azonban részben az östermelői tevékenységhez kapcsolódó adókedvezmények következménye, hiszen személyenként szétírva a bevételeket adózási szempontból lényegesen kedvezőbb helyzetbe kerülhet egy kiterjedt család. Családi gazdaként, de östermelői jogállásban tevékenykedő gazdálkodókkal

készített interjúink egyértelműen bizonyították, hogy egy-egy család kezelésében lévő gazdaság (főhivatásszerű tevékenység esetén) jellemzően 4-6 kisebb „szatelit” (rokonság, „banda”) gazdasággal együttműködve „optimalizálja” adóbevallását. Az ezirányú érdekeltséget megteremtő adószabályok nélkül tehát e gazdaságok feltehetően egy egységbe szerveződve, vagy legfeljebb további egy-két kiegészítő tevékenységet jelentő gazdálkodói egységet alkotva jelennének meg, így azonban egy nagyobb és 4-6 kisebb (bizonyosan 10 hektár alatti) földhasználóként szerepelnek a statisztikákban.

A Sarkadi kistérségben összehasonlítva a Mezőkovácsházi térség adataival a földhasználat átlagos méretében szembetűnő különbség figyelhető meg, az átlagos földhasználat e térségben bő kétszeres az ottaninak, vagyis 20 hektár fölötti. Ez a művelési ággal, az intenzívebb területhasználat érdemben kisebb arányával és a gazdasági társaságok nagyobb arányú földhasználatával függ össze, ami nemcsak a termelés tradícióiból, hanem a talajok minőségéből, termékenységéből és a területhasználat jellemző voltából (gyep, legelő és erdőterületek magas aránya) is következik. A földhasználat településre jellemző több évtizedes tradíciói miatt csökkent az átlagos földhasználat például Méhkerék esetében 12 hektár körülire (kertészeti hagyományok), illetve Sarkadkeresztúr és Körösnagyharsány esetében 12-15 hektárra. Az átlagos birtokméretben azonban a sarkadi térségben is szerepet játszik az adószabályok miatti szétírás gyakorlata. A kistérségben jellemző alacsonyabb termékenységű földterület és – részben ebből is következően – az intenzívebb termelés kevésbé jellemző volta miatt, az árbevétel függő „szétírási érdekeltség” is nagyobb területi egységeket eredményez.

Az ábra kördiagramjain látható, a helyi természetes személyek által művelt földterületek külső és belső körei esetében megmutatkozó arányeltérések arra utalnak, hogy a helyben

A Sárkadi kistérség földhasználata 2013 októberében²

2. ábra

Település	A családi gazdaságok által művelt terület aránya	A helyi földhasználók által művelt terület aránya	A helyi természetes személyek által művelt terület aránya
Mezőkovácsházi Kistérség			
Almáskamarás	98%	40%	40%
Battonya	80%	64%	56%
Dombegyház	81%	71%	53%
Dombiratos	85%	64%	52%
Kaszaper	80%	71%	56%
Kevermes	82%	78%	67%
Kisdombegyház	64%	18%	18%
Kunágota	78%	54%	41%
Magyarbánhegyes	88%	72%	66%
Magyardombegyház	89%	19%	18%
Medgyesbodzás	93%	53%	48%
Medgyesegyháza	89%	78%	72%
Mezőhegyes	24%	79%	12%
Mezőkovácsháza	89%	86%	75%
Nagybánhegyes	66%	72%	45%
Nagykamarás	84%	66%	63%
Pusztatollaka	92%	9%	8%
Végegyháza	81%	48%	32%
Sárkadi Kistérség			
Biharugra	55%	52%	46%
Geszt	37%	15%	15%
Körösnagyharsány	61%	77%	47%
Kötegyán	45%	82%	30%
Méhkerék	93%	75%	75%
Okány	59%	31%	28%
Sarkad	80%	62%	55%
Sarkadkeresztúr	59%	48%	39%
Újszalonta	82%	67%	62%
Zsadány	79%	21%	20%

Forrás: A Békés Megyei Kormányhivatal Földhivatalának adatai (saját számítás)

élők által kezelt birtoktestek nagysága általában érdemben kisebb. Ebből az következik, hogy több személy kezelésében van, mint a külső szereplők (megyeszékhely, más térség,

illetve megyén kívül), vagy a jogi személyiségű társaságok által művelt földbirtokok.

A jogi személyiségű társaságok földhasználata egyenletlen, de szinte minden nagyobb

település esetében létező jelenség. Ez szoros következménye a tsz-ek átalakulásának, az adott településen lezajló kárpótlási folyamatoknak és a birtoktestek azt követő akkumulációjának (Juhász 2006). A megyén kívüli kezelésben lévő földhasználat a térség

minden településén létező jelenség. A társas vállalkozások szerepe a települések földhasználatában Mezőhegyes esetében kiugró. Geszt és Kötegyán határában pedig a nemzeti parki területek magas aránya jelenik meg hangsúlyosan az adatokban. A települések többsé-

gében a társas vállalkozások földhasználatra 20 százalék körül mozog, ettől a Sarkadi kistérségben négy, Dél-Békésben pedig két település aránya tér el, ami jellemzően a helyi TSz-ek rendszerváltást követő átalakulásának helyi sajátosságai magyaráznak (Csite és mások 2005, Kovách 2012). A helyi központtal rendelkező gazdasági társasági földhasználat Körösnagyharsány, Kötegyán és Zsadány esetében kiemelkedő jelentőségű. E gazdasági szereplők földhasználatában azonban értelemszerűen nem záródik le a település külterületi határán, érinti a szomszéd települések külterületeit is, ami konkrétan megmutatkozik Méhkerék, Sarkad, illetve, Geszt, Mezőgyán, Újszalonta és Biharugra adataiban.

Földhasználat hatása a helyi jövedelemtermelésre

A települések határát túlnyomó többségben helyben, vagy a kistérségben élő gazdák, gazdasági társaságok művelik. A megye egyéb térségeinek és a megyeszékhelynek a szerepe a földhasználatban (elsősorban magánszemélyekhez kötődően) a földrajzi elhelyezkedést követi, illetve egy-egy, az adott településről származó agrárgazdasági tradíciójú családhoz, személyhez kötődik (Kunágota). Mindez határozottan arra utal, hogy a földvagyon (mint kiemelkedően fontos természeti erőforrás) 60-70 százalékát helyben élők művelik. E tekintetben azonban hatalmas különbségek figyelhetők meg a települések között. A legkisebb arányú helyi földhasználat a kisebb lélekszámú, illetve a nagyobb települések körzetében lévő településeken jellemző.

A helyben élő természetes személyek aránya a település határának használatában tovább csökken, és a települések alig felében haladja meg a 45 százalékot. A helyi foglalkoztatást illetően bizonyosan súlyosan negatív következményekkel bír, hogy a települések negyedében a helyi gazdálkodók által használt földterület nem éri el a határ 20, egyhar-

maduk esetében pedig a 30 százalékot. Ezek az arányok – figyelembe véve a „szétírás” fentebb részletezett gyakorlatát – alig néhány helyi családra szűkítik a mezőgazdaságból megélni képes helyi gazdálkodókat.

Az adatok azonban nem utalnak arra, hogy mindez konkrétan egy-egy településen hány keresőt, hány családot érint akár közvetlenül, akár közvetetten. Az egyes településeken készített interjúk segítségével megpróbáltunk ezért betekinteni az adatok és számok mögé. A földhivatali adatok alapján Kunágota külterületén például közel 460 természetes személy és 20 gazdasági társaság osztozik. A magánszemélyek közül közel háromszázan (64%), a cégekből pedig heten (27%) voltak helyi illetőségűek. Az itt készített interjúk szerint azonban legfeljebb 40-50 helyben élő család végez főhivatásszerű mezőgazdasági tevékenységet (a helyi háztartások kb. huszadja). A helyi gazdasági társasági formában működő szervezetek pedig legfeljebb 10-15 család számára biztosítanak megélhetést, ami az összes helyben élő földhasználó kevesebb mint ötöde. A főhivatású mezőgazdasági tevékenységet végző családok aránya helyi aktív keresős háztartások legfeljebb egytizedét éri el. Állattartással a természetes személyek közül alig néhányan foglalkoznak, a mezőgazdaságban érdekeltek túlnyomó többsége (legalább kétharmada) ma is dinnyézik, ám ezt jellemzően 10 hektár alatti földterületen végzi, amihez rendszerint szántóföldi növénytermesztés is társul. A dinnye mellett a seprűcirok termesztése említhető még helyi sajátosságként, de ez is kevesek tevékenysége, miként a vetőmagtermelés is. Ez utóbbi legfontosabb oka a technológiai szabályok (izolált terület) betartásának nehézsége.

A fentebb említett „adóelkerülési érdekeltég” következtében megjelenő szétírás, egyrészt a valóságoshoz képest jelentősen megnöveli az őstermelők számát, másrészt megemeli a földhasználók számát is (kisebb arányban, mint az őstermelőkét, de jelentősen) és lénye-

gesen lecsökkenti az egy földhasználóra jutó átlagos birtokméretet. Ha igaz a hivatkozott családi gazdától származó információ, a 40-50 főhivatásszerű földhasználóhoz további közel kétszáz „szatelit” gazdálkodó kapcsolódik, és ezek legfeljebb harmada tekinthető valódi kiegészítő tevékenységet folytató gazdaságnak. A statisztika szerint önálló földhasználónak minősülő gazdálkodók között tehát kimondottan sokan vannak olyanok, akik nem adják bérbe földjeiket mégis más (jellemzően főhivatású) szereplőkkel, vagy azokkal szorosan összedolgozva művelik-műveltetik a földjeiket. Ezen túl viszonylag nagy számban vannak olyan gazdák is, akik a mezőgazdasági tevékenységet csupán kiegészítő jövedelemforrásként használják, az nem biztosít a megélhetéshez szükséges jövedelmet számukra és nem is látnak esélyt arra, hogy a gazdaságukat ebbe az irányba érdemben továbbfejlesszék.

Azokon a településeken, amelyeken az intenzív gazdálkodási tradíciók erőteljesebbek (kertészet, fólia, dinnye, szántóföldi zöldség, stb.) érzékelhetően nagyobb a helyi és térségi földhasználat aránya, illetve lényegesen kisebb az átlagos birtokméret. A nagytáblás takarmány, ipari és gabonanövény termesztés területarányának növekedésével együtt nő az átlagos birtokméret is. A vetőmagtermelés bár nagy hozzáadott értéket jelent és időszakokhoz kötődően kézimunkát igényel, mégis elsősorban a technológiai előírások, integrátori szerződések, gépi munkaigény miatt ez utóbbi területhasználatához kapcsolódik, akár gazdasági társasági, akár természetes személy által művelt területen folyik.

A Geszten készített interjúk is felhívták a figyelmet a helyi földhasználat kiugróan alacsony arányára. A Járasi földhivatal adatai szerint 47 helyben élő földhasználó vesz részt a geszti határ megművelésében. Ezzel szemben az interjúalanyaink szerint legfeljebb tíz (20%) olyan helyi család található, akik vagy főhivatásszerűen képesek a mezőgazdaságból megélni, vagy ahhoz közeli jövedelemre

tesznek szert az agrárgazdasági tevékenység következtében. Ez egy közel másfél ezres településen rendkívül alacsony arány, alig éri el az összes aktív keresős háztartás 5-6 százalékát. A helyi földhasználók 80 százaléka tehát csak formálisan működő „szatelit” gazdaság, illetve (kisebb részben) csak korlátozott mértékű és csupán kiegészítő jövedelem megszerzésére biztosít lehetőséget. A szomszédos településeken élő geszti határt művelő gazdák pedig maguk és családtagjaik által végzik el a munkatevékenységeket. Még a gépi munkára sem használnak helyi munkaerőt, a kézi munkaerő-igényes kultúrák pedig nem jellemzőek a térségben. Ezért a helyben élők még az alkalmi foglalkoztatás révén sem juthatnak a határban végzett munka eredményeként jövedelemhez. A mezőgazdasági termékek helyi feldolgozása, a kapcsolódó szolgáltatások és a kereskedelem szintén minimális foglalkoztatást eredményez e hátrányos helyzetű térségek kisebb falvaiban. Így az említett családokon, a kiegészítő jövedelemmel rendelkező további néhány családon és az alkalmi foglalkoztatás révén napszámhoz jutókon kívül a településen élők nem részesülnek a helyi legfontosabb természeti erőforrás, a földvagyon hasznosításából.

Hivatkozott irodalom

- J/13214. számú jelentés az Agrárgazdaság helyzetéről (Vidékfejlesztési Minisztérium)
- Csite A., Csurgó B., Himesi Zs., Kovách I. 2005:** Agrárpolitikai „hatásvizsgálat”: földhasználat, foglalkoztatottság, üzemszerkezet.
- Juhász P. 2006:** Emberek és intézmények (Két zsákutca az agráriumban). Új Mandátum Könyvkiadó Budapest.
- Kovács I. 2012:** A vidék az ezredfordulón (A jelenkori magyar vidéki társadalomszerkezeti és hatalmi változásai). MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, Argumentum Kiadó.

Mellékletek

Településnév	Földhasználók darabszáma												
	helyben lakó	Kistérségi	Békéscsabai	Megyei	megyén kívüli	Külföldi	helyben lakó jogi személyek	kistérségi jogi személyek	békéscsabai jogi személyek	megyei jogi személyek	megyén kívüli jogi személyek	külföldi jogi személyek	összesen
Almáskamarás	58	42	2	4	2	0	0	3	0	0	0	0	111
Battonya	432	108	27	35	45	0	10	9	3	3	5	0	677
Dombegyház	296	37	18	21	34	1	5	0	2	0	3	0	417
Dombiratos	62	32	7	11	6	0	3	2	1	0	2	0	126
Kaszaper	139	77	7	32	14	0	5	3	2	1	3	0	283
Kevermes	191	14	16	38	3	0	6	2	1	1	0	0	272
Kisdombegyház	41	88	5	6	22	0	1	1	1	0	1	0	166
Kunágota	297	100	21	15	25	0	7	6	4	1	1	0	477
Magyarbánhegyes	261	42	13	11	15	0	6	4	1	0	2	0	355
Magyardombegyház	23	63	4	5	17	0	1	2	1	0	0	0	116
Medgyesbodzás	92	45	19	53	4	0	3	4	1	1	1	0	223
Medgyesegyháza	383	43	19	44	7	0	4	3	1	1	4	0	509
Mezőhegyes	130	103	1	9	47	0	6	8	1	1	8	0	314
Mezőkovácsháza	377	28	4	16	32	0	8	1	0	1	3	0	470
Nagybánhegyes	202	57	7	46	17	0	3	3	1	1	0	0	337
Nagykamarás	148	48	7	20	7	0	4	1	1	2	1	0	239
Pusztatottlaka	36	74	10	54	4	0	2	4	0	1	0	0	185
Végegyháza	75	74	3	16	13	0	3	1	0	2	3	0	190

Forrás: Az adatok a Mezőkovácsházi Járási Földhivatal földhasználati nyilvántartásából származnak. Az ábrát készítette Gábor Sándor és Hajtman Zoltán (Békés Megyei Kormányhivatal Földhivatala).

Településnév	Földhasználók darabszáma												
	helyben lakó	Kistérségi	Békéscsabai	Megyei	megyén kívüli	Külföldi	helyben lakó jogi személyek	kistérségi jogi személyek	békéscsabai jogi személyek	megyei jogi személyek	megyén kívüli jogi személyek	külföldi jogi személyek	összesen
Biharugra	114	17	2	3	23	0	4	3	2	0	9	0	177
Geszt	47	50	12	3	9	0	1	3	4	0	7	0	136
Körösnagy-harsány	65	8	2	2	23	0	5	1	2	0	3	0	111
Kötegyán	104	11	21	3	7	0	12	2	1	0	2	0	163
Méhkerék	122	6	11	1	1	0	2	4	1	0	2	0	150
Mezőgyán	74	52	19	5	9	0	3	6	6	0	6	0	180
Okány	188	4	35	9	11	0	5	3	6	0	3	0	264
Sarkad	276	55	43	14	16	0	9	3	11	1	4	0	432
Sarkadkeresztúr	117	25	19	4	4	0	3	3	2	1	4	0	182
Újszalonta	12	39	13	1	2	0	2	6	1	0	2	0	78
Zsadány	124	32	17	6	31	0	4	5	4	2	4	0	229

Forrás: Az adatok a Gyulai Járási Földhivatal földhasználati nyilvántartásából származnak. Az ábrát készítette Gábor Sándor és Hajtman Zoltán (Békés Megyei Kormányhivatal Földhivatala).